

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
Egész évre — 10 kor.
Félévre — 6 „
Melyben hátsó koráva:
Egész évre — 20 kor.
Félévre — 8 „
Világos postán szállítva:
Egész évre — 24 kor.
Félévre — 8 „

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
szombat utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadónál:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kizárólag visszajáró
vagy megvásárolt nem vállalunk.

Művészetek és hirdetések a
kiadónálban intézendők.

Egyes szám ára 3 kor.

NAGYVÁRAD, febr. 29.

Szolgálati szabályzat a delegációban.

A magyar delegációnak Burián, az osztráknak Goluchovszki különös nyomatékmal jelentette, hogy ő Felsője a delegációk működésével meg van elégedve. A mely különös nyomaték viszont a legmagasabb elégedetlenséget jelenti az országgyűlés irányában.

Hát mi meg lehetünk-e elégedve a delegációval? Bajosan.

Olyasformán viselkedik a mi delegációnk, mint a diák, a ki megbukott az érettségén. Dicsekszik a bajuszával és a sétatálcájával, de mikor a társaságban valaki a matematikát hozza szóba, igyekszik a beszélgetést mihamar kellemebb témára vinni át.

A mi delegációnk is ügyes fordulatokkal igyekszik kieviczkelni abból a kellemetlen kérdésemből, hogy hát voltaképpen mi is ő: Central-Parlament vagy parlamenti bizottság? A legjobb esetben igyekszik a kettő között arany középutat tartani.

A középut pedig csak a példabeszédben arany, a valóságban — nagyváradi kőut. Csak rá kell lépnie, hogy az ember kitörje a nyakát.

A mikor a delegáció magasabb szerepet tulajdonít magának, mint a mimegilleti, akkor már letért a szélső, helyes utról s a középuton bukácsoltatja a közjogot.

Az osztrákok ugyis akként igyekeznek feltüntetni a delegációt, mintha az birodalmi parlament volna. A király nyitja meg s a királyi közönete zárja be ülészakát. A közös minisztereket, a kik a delegáció előtt szerepelnek, odaát következetesen birodalmi minisztereknek titulálják. Odaát? de bizony ha a magyar katonák akar a közös hadügyminiszterhez kérvényezni, úgy megreichskriegsminiszterez, hogy csupa gyönyörűség.

Pompás hajpor a delegáció az osztrákoknak; csak behintik vele a két államot s bemutatják a világnak: ime, még ma is él és uralkodik az »összállam« »közhaza« parókája.

A magyar delegációnak az volna ezzel a kis ravaszkodással szemben a feladata, hogy kifelé jerikós kürtökkel tiltakozzék az efféle felfogás ellen, betelél pe-

dig igyekezzék minél szerényebben körre szorítani hatáskörét, hogy ezzel is dokumentálja: nem vagyunk parlament, csak annak kül- és hadügyi bizottsága.

Delegátusaink éppen fordítva cselekszenek: kifelé oly szerények, mint egy díjtalan ideiglenes segéd fogalmazó, befelé pedig minél több ügyet vonnak hatáskörükbe s a mellett ugyancsak befelé fölötté erélyesen tiltakoznak az osztrák felfogás ellen. Vagyis amit az osztrák következetesen kiabál kifelé, azt mi bámulatos következetességgel megerősítjük tényekkel kifelé s lezáfolyjuk szavakkal befelé.

Ennek a hazafelé erélyeskedésnek pompás prototipussa Tisza István miniszterelnök.

Budapesten nemzeti lobogóval kezében, rontott neki az »előkelő idegennek.« (Viharos kifakadások odaát.) Mikor a delegációban beszélt, Apponyival személyeskedett izléstelenül s mégis bizonyos nemzeti vívmányokat emlegetett. (Kétkedő érdeklődés odaát.) A tényekben pedig nincs szó sem magyar hadseregről, sem magyar tisztikarról, sem magyar szolgálati és vezény-nyelvről, hanem csak a magyar nyelv behatóbb tanításáról. (Elégtelenségű kézdörzsölés odaát.)

De hiszen ehhez nem kellett sem kilenczes bizottság, sem Tisza István, sem obstrukció. A katonai reformoknak ez az elkényszeredett vaczkorja, melyet oly gyönyörűséggel tálat fel Tisza, benne volt évek óta egy barnafedelű német könyvben, az új Exercier-Reglementban. Végigcsináltuk ezt a programot még a kilenczes bizottság kinlódásai előtt elegen, a kik az új szolgálati szabályzat érája alatt vonultunk be fegyvergyakorlatra. Hogy az új szabályzatnak megfelelhessen; a tisztnek behatóbban kell a legénység nyelvével megismerkedni. Tisza István megkurtitott reformjai pedig nem fognak ezentul sem magyar nevelést adni a tisztikarnak, mindössze alaposabban ismertetik meg a legénységi nyelvvel.

Valamelyik lap megütközött azon, hogy Jekelfalussy altábornagy kissé lezékeltető módon emlegette a delegátusok előtt a szolgálati szabályzatot. De hiszen erre teljesen feljogosítva érezhette magát, mikor a magyar miniszterelnök sem juthat messzebb reformjaiban, mint egy osztrák szabályzat. Pedig ah-

hoz a szabályzathoz nem kellett sem 15 havi obstrukció, sem Chlopy, sem 3 kormánybukás. Hogyne volna büszke ez a katonák az ő szabályzatára!

Nem katonai, hanem civilizációs lett a delegációk eredménye. Nem a katonák tanulnak meg magyarul gondolkodni és érezni, hanem a képviselők fogják törvénybe iktatni — das neue Exercier-Reglement für die k. und k. Infanterie und Jägertruppe.

Hát hiszen szép munka az is, — de csak Tisza István hirdetheti magyar reformalkotásnak. Dr. K. A.

A kormány javaslata.

A magyar politikáról nem tárgyalhatunk tovább illetéktelenül a delegációban; a küzdelem színterét visszahelyeződik az országgyűlési pártklubokban és a magyar képviselőházba.

A kormánypárt és az Ugron-párt már tegnap este értekeztek és mindkét értekezlet fontos; a kormánypártban a miniszterelnök ismertette azokat a javaslatokat, melyeket a Ház most, legközelebb szerdai ülésében szándékozik betervezni és amelyektől az obstrukció leszerelését várja. Az Ugron alias Szederkényi-párt ellenben már most állást foglal, miután előre tisztában van, hogy a tervezett javaslatok csak színel jelentenek valamit, nemzeti szempontból és érdemben nem nyújtanak semmit.

A Kossuth-párt bevárja a kilátásba helyezett javaslatok benyújtását és csak ezek ismerete után fog értekezletet tartani: de azt már most is tudják, hogy a zászló- és címkerdesről és a katonai büntetőperrendtartásról a kormány teljesen hallgat, noha ezek benne vannak a szabadelvű párt programjában is.

Ezért már most békétlenkedik a párt számos tagja és bizonyos, hogy a legközelebbi vitákban a Kossuth-párt is részt fog venni és szigorúan bírálni fogja a kormány előterjesztését.

A kormány a katonai nevelésre és az alapítványi helyekre vonatkozó javaslatokkal együtt be fogja terjeszteni a módosított beruházási javaslatot és a felhatalmazási törvényt, hogy Németországgal az új vámszerződés iránt tárgyalásokba bocsátkozhassék.

A háboru.

Nincsen messze az idő, midőn apró csetepatékká fognak törpülni a tengeri viadalk Port-Arthur mellett. Megszólalnak a szárazfö-

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
Fő-utca.
(Uri Casinó-épület).
TELEFON 520.

angol divat férfiszabó-czég

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készíti **férfi-öltönyöket**, s minden e szakba vágó ruhaneveket. — Női costümeke valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

dön az ágyútegek, a puskák tizezeiből pedig apró, gyilkos golyók röpöknek és része lesz a nagy, a modern hadi technika minden vívmányával véghezvitt tüközetnek szenzáció-jában. A japánok erősen nyomulnak előre a Jalu folyó torkolata felé, az előrsők közt már tegeap összetűkzésre került a sor. A japánok nem akarják bevárni, míg az orosz hadsereg zöme a harctérre érkezik. Az orosz kormány el van szánva, hogy tavasz végéig 4-500.000 embert szállít a harctérre, a japánok ez óriási masszával nem akarnak egyszerre megütkezni s azért nyomulnak előre, valószínűleg be Mandzsuriába, hogy az ott levő orosz sereget tüközetre kényszerítsék. — Egyébként, különösen japán részről, mélyeséges titok borítja a szárazföldi hadműveleteket. — Hány katonát szállítottak partra? Pontos számot nem tartalmaz egyik tudósítás sem, az egyik 30.000-et mond, a másik 150 ezret. Eligazodni tehát nem lehet e híreken. A szibériai vasut nap-nap után hozza a katonák ezreit, akik a negyven napos ut szenvedéseitől félholtan érkeznek a mandzsuri állomásokra. Ezeknek a szegényeknek legalább két hét kell, míg erőhöz jutnak.

A szárazföldi harctér.

London, febr. 29. Szöuli távirat szerint Csing Yangtól 60 mérföldnyi távolságban orosz csapatok táboroznak. *Tüzérség is van velük ötven ágyúval.*

Ujabb csata Port-Arthurnál.

Berlin, febr. 29. A Lokalanzeigernek jelentik Tokióból: A japán hajóflotta admirálisusa jelentést tett arról, hogy *Port-Arthur előtt tegnap egy negyed óráig tartó ágyúzás volt.* Bővebb híradás nem érkezett s ebből arra következtetnek, hogy az ágyúzás a japánokra nézve nem járt sikerrel.

Port-Arthur előtt.

Niucsvang, február 28. (Reuter.) A japánok legutóbbi kísérletének, hogy Port-Arthurt blokkirazzák, több szemtanuja azt mondja, hogy a japánok közül vagy 19 ember, akik a japán gőzösökön voltak, polgári öltözetben partra értek, de nyomban elfogták őket. Az Askold és Baján czirkálók először közeledtek a japán flottához, de azután ismét visszatértek. Ennek a manővernek nyilván az volt a célja, hogy a japánokat közelebbi lőtávolságra csalják, de ez nem sikerült. Két gránát, amelyet japánok lőttek ki, a városba esett. A Retvizán páncélos némiképpen támaszpontul szolgál. Az idegen mérnök, akit megbiztak, hogy a hajót kiszabadítsa, feladott minden reményt a sikerre. A Pallada czirkáló a száraz dokkban van.

A »Mandsur« sorsa.

Sanghai, febr. 23. (Reuter.) Az összes érdekelt hatalmak hír szerint megegyeztek abban, hogy a »Mandsur« lefegyverzik és a legénységet Pekingbe szállítják és addig tartják ott, míg a háborúnak vége lesz. Kedd óta négy vonat hagyta el Taotingfut és onnét csapatokat vitt az északkeleti határra. Az utolsó csapatrészt ma indul. Az onnét elindult csapatok összes száma 10000 ember. Taotingfuban az összes rendes katonaságot olyanokkal helyettesítik, akik Csubói (Santung tartomány) jönnek.

A söuli követ esete.

Páris, február 29. A Port-Arthurban megjelenő Nowy Krai című újság híre, mely szerint a söuli japán követ megkereste a kormányt, hogy a koreai francia követnek adja ki az utlevelét, való annak bizonyult. Delcassé miniszter kapott ugyan tegnap este a söuli kö-

vetől táviratot, de ebben csak szolgálati ügyekről van szó.

Franciaország és Oroszország.

Páris, febr. 29. Az »Agence Havas« jelenti Pétervárról: Egy hivatalos kommunikáción tekintetben koholtnak nevezi egy párisi lapnak azt a közlést, hogy Delcassé miniszter az orosz-francia szövetség felbontásán dolgozik s hogy emiatt a párisi orosz követ Loubet elnöknek Miklós csár levelét adta át, amely Delcassé lemondását követeli. Az orosz követ és Delcassé között sohasem volt meghittebb a viszony s barátságosabb s kölcsönös megértés, mint éppen most.

Orosz diplomaták bajban.

Mukden, február 29. A söuli orosz követség tagjai a Pascal nevű orosz hadihajón ideérkeztek. A tokiói orosz követség tagjai Sanghaiban tartózkodnak.

48.000 orosz katona.

Omsk, február 28. A háború kitörése óta eddig 48.000 löny orosz katonaság haladt át az itteni vasútállomáson.

A MÁV alkalmazottainak gyűlése.

Komoly, minden szélsőségtől tartózkodó gyűlések volt vasárnap az államvasuti alkalmazottaknak Budapesten. Mintegy hatezren jelentek meg. Az elégtelenségük is természetesen csak nőtt az utóbbi napokban, látva a legfőbb vasutas, Hieronymi miniszter urnak a mozgalom elnyomására irányuló törekvését. Rendben, méltóságteljesen folyt le a gyűlés, dícséretére a vasutasoknak.

A gyűlés a Tattersallban volt délután három órakor s Juszt Ferenc főmérnök vezette.

Turchányi Pál mint a fizetésrendezés kérdésének előadója javasolta, hogy azt az 1901. évi memorandumot ajánlják ismételtlen az intézőség jóakarataiba, amely memorandum külön sorolja fel a tisztviselők, külön az altisztek és külön a szolgák kívánságait. E szerint a memorandum szerint a tisztviselők évi ezerhatszáz korona, az altisztek évi ezerkétszáz korona és a szolgák évi hétszázhusz korona alapfizetést öhajtanak, időnkénti megfelelő javítással. (A mostani kezdőfizetése tudvalevően a tisztviselőknek ezerkétszáz korona, az altiszteknek nyolcszáznegyven, a szolgáknak négyszázhusz korona.) A fizetésjavítás az 1904. év elejére kiterjedő hatálylyal történjék. Ha jogosult volt ez az állami tisztviselők fizetésjavítása alkalmából, jogosult most is a MÁV alkalmazottak javára. A fizetésjavítás ne tekintessék előlépésnek, hanem az előlépés továbbra is történjék a maga rendje szerint.

Az elnök: Kimondja, hogy a gyűlés hozzájárult a fizetésrendezés dolgában Turchányi Pál indítványához.

Breyer Ferenc szükségesnek tartja az új szolgálati rendtartásban annak kimondását, hogy mind az altisztekre, mind pedig a szolgákra nézve az évek számához kötött előléptetés rendszeresíttessék. Kívánja továbbá — és ez a hivatalnokoknak is érdeke — hogy fölülről ne hozzanak főnököket. Ezzel sok ember elől elzárják a haladás útját. Eppen erre való tekintetből sürgeti az 1884-ben már fennállott A és B státusok fölállítását, a mely mellett az egyetemet végzetek előremehetnek úgy, hogy ez által B státusban levők előmenetelét nem akadályozzák. Rendezni kívánja továbbá a szabadságidő ügyét. Ma, ha husz évig is szolgál valamelyik vasuti alkalmazott, szabadságra csak betegség id-jén van igénye, a mi türehtelen anomália a legnehezebb szolgálatot teljesítő alkalmazottakra nézve. Kívánják, hogy a szabadságot szolgálati időhöz köve, de hivatalosan megadja és jogként biztosítja a szolgálati pragmatika. Végül töröltetni kívánja a most

érvényben lévő szolgálati rendtartás 59. paragrafusának 5. pontját, a mely kimondja, hogy ha bármi oknál fogva a személyzet létszáma csökkentésének a szüksége áll elő, fölmondható a szolgálat az illető alkalmazottaknak. Ajánlja javaslatai elfogadását. (Zajos éljenzés.)

Az elnök a Breyer által előterjesztett javaslatokat elfogadottaknak jelenti ki.

Sümei Imre indítványára kimondja a nagygyűlés, hogy az ideiglenes alkalmazottak nyugbérintézménye mielőbb megalapíttassék, a kezelők állása rendszeresíttessék és végül, hogy a díjnokok ügye mielőbb rendeztessék.

Az elnökgazgató levele.

Az elnök: Epp e perczben kaptam Ludvigh Gyula miniszteri tanácsos, elnökgazgató urnak ezt a levelét:

Tisztelt elnökség! Ambár tudomásom volt róla, hogy az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezésének már hónapok előtt folyamatba tett ügye annyira elkészült, hogy a fizetésrendezés legrövidebb idő alatt életbe léptethető lesz, mégis, hogy e tekintetben biztos megnyugtatóst nyújthassak, a kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltóságához fordultam. Ő nagyméltósága fölhatalmazott engem annak a kijelentésére, hogy a magyar államvasuti alkalmazottak fizetésrendezésének életbeléptetése már néhány hét alatt meg fog történni. Fölhatalmamom az elnökséget, hogy e kijelentést az összegyűlték előtt felolvassa.

Budapest, 1904. február 28.

Ludvigh, min. tan. elnök

Zajos éljenzéssel vette tudomásul a nagygyűlés Ludvigh levelét. Az elnök köszönetét fejezte ki a nagygyűlés nevében Ludvigh elnöknek leveléért, amelylyel a MÁV elnökgazgatója ismételtlen tanujelét adta annak, hogy az államvasuti alkalmazottak ügyének igazságosságát elismeri, kérésének jogosultságát nemcsak méltányolja, de azt a maga részéről mindenkor előmozdítani törekedett. E levél azonban nem gátolja a nagygyűlést abban, hogy hozott határozatait fenntartsa.

Sárlay János alelnök indítványa értelmében szólalt fel az előkészítő-bizottság nevében a végleges alkalmazottak országos szövetsége tárgyában.

Az elnök köszönetet mond Sárlaynak előterjesztéséért. A gyűlés fölkéri a szombathelyi üzletvezetőség szervező bizottsága által márczius 6-ára egybehívandó országos nagygyűlést, hogy azon a végleges alkalmazottak szervekedése kérdése tárgyalassék és ott az országos szövetség megalakítása határozatképpen kimondassék.

A szervezkedés kérdéséhez többen hozzászóltak.

Juszt Ferenc elnök ezután indítványozza, hogy a gyűléstől táviratot küldjenek a MÁV alkalmazottak a királynak és Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternek, ami meg is történt.

Majd megalakították a márczius hatodik országos egyetemes kongresszus előkészítő-bizottságát.

Az elnök: köszönetet mondott a megjelent országgyűlési képviselőknek: Batthyány Tivadar grófnak, Smialovszky Valérnak és Nosz Gyulának, azért az érdeklődésért, melynek jelenlétükkel is tanujelét adták.

Még **Batthyány Tivadar** gróf intézett pár szót a gyűlés tagjaihoz. Biztosította arról, hogy mozgalmuk iránt szimpatiaival viselkedik és elismerésének adott kifejezést a hűség és méltóságteljes magaviseleten, melyet elkeseredettségükben is a mai nagygyűlésen tanusítottak. Azt hiszi, ez csak fokozni fogja azt a rokonszenvet, melylyel mozgalmukat az egész közvélemény, a sajtó és az országgyűlés is kíséri. (Zajos helyeslés.)

Ezután az elnök berkesztette a tanácskozást és a gyűlést fölslátta. Sötét este volt már, nyolczra járt az idő. A tömeg a szertelésre való fölslátás után még pár perczig megállt a helyén és danoloi kezdett. Nem

lehetett eleintén megérteni, hogy mi az éneke, a hangok még nem folytak elődiárá s Tóth Lajos rendőrkapitány a Tatterszában megszokott szociálista indulótól tartva, fölgrott már a szószeke és szigorúan szólani készült a néphez, hogy tilos az ének és gyors távozást követel. E kor egyszerre csak kiartikulálódott a dal s a vezetőség embereinek arcáról eltűnt a kínos zavar: Isten áld meg a magyart . . . hangzott föl ezek harsogó ajkáról. A szerteoszlás ezután rendben történt meg.

A városi hivatalok ujjaszervezése.

— Az értekezlet folytatása. —

Nagyvárad város közigazgatásának ujjaszervezése tárgyában kiküldött bizottság tegnap délután folytatta tanácskozásait dr. *Beöthy* László főispán elnöke alatt.

Jelen voltak: *Rimler* Károly, *Bordé* Ferencz, *Hlatky* Endre, *Mihelffy* Adolf, *Darvassy* Lajos, *Komlóssy* József, *Lukács* Ödön, *Ragány* János, dr. *Baróthy* Akos, dr. *Molnár* Imre, *Dús* László, *Köszeghy* József, dr. *Hoványi* Géza, *Gerő* Armin, dr. *Dési* Géza, dr. *Moskovits* József és *Eleméry* Ferencz aljegyző.

Az értekezlet első sorban a felett tanácskozott, hogy a zárszámadások és költségvetések előterjesztését az adóügyi osztály ügyköréből a főjegyző teendői közé sorolja.

Bordé Ferencz helyesli az ily irányú változtatást.

Komlóssy József szerint azonban az előterjesztés elfogadása esetében az utalványozásokat is a főjegyző hatáskörébe kell utalni.

Egyelőre azonban ezt a kérdést függőben hagyták.

Lukács Ödön előterjesztette javaslatát, hogy az egész adókezelés a kerületi rendszer alapján történjék. Ösmerteti a rendszer előnyeit. Így helyesebb az ellenőrzés. A pénzügyigazgatóság beleegyezésével már 1904. eleje óta így megy a kezelés. A személyzet ez által a jelenlegi 60-ról 46-ra szállítható, helyes pragmatikával. A zálogolási jegyzőkönyveket egyszerűsíteni kívánja.

A kerületi rendszert elfogadta az értekezlet.

Lukács Ödön az adótételek egyenkénti átvizsgálása és ellenőrzése céljából egy számvevői és egy számvizsgáló állás rendszeresítését kéri; továbbá 3 számgyakornok alkalmazását. Ezek már be vannak foglalva a 46 személyből álló létszámba.

Ragány János helyesli az állások rendszeresítését s ha ez keresztülmegy, ő elejti az általa szándékolt egyik alszámvevői állás rendszeresítését. Szükséges az állandó szakszerű felügyelet az adóhivatalnál. De az érettségén kívül államszámviteltani vizsgát is kíván.

Hlatky Endre felveti, hogy mi lesz azokkal a szegény emberekkel, akiket a személyzet csökkentésével elbocsátanak. Csak fokozatosan lehet a személyzet redukálást keresztülvinni, hogy senki ne foszszanak meg a kenyértől. Ezt figyelembe ajánlja az értekezletnek.

Rimler Károly polgármester megnyugtítja. Senki nem lesz megfosztva a kenyértől. Már is több állás megüresedett elhalálozás vagy más okból. Az előregedettek segítetik vagy más-ként gondoskodnak róluk.

Dr. *Hoványi* Géza szükségesnek tartja az adóbefizetések ellenőrzését. De oly új állást rendszeresítené, aki nem lenne a tanács alá rendelve, de ellenőrizné az egész adóhivatalt. Ez lenne hatályos ellenőrzés.

Rimler Károly és *Lukács* Ödön igyekeznek kimutatni, hogy nem lehet oly hivatalnokot beosztani oda, aki nem az ő keze alatt van, így nem felelhet a tanácsnok a hivatalért. A tanácsnok felelős ténykedéséért a pénzügyigazgatásnál.

Dr. *Hoványi* Géza kizárólag az ellenőrzésre akarja a számvevőt.

Hlatky Endre és *Mihelffy* Adolf felszólalása után dr. *Beöthy* László főispán rész-

letesen, nagy tudással fejti ki, hogy itt csak arról van szó, miszerint az új számvevői csak a számszerű tételek ellenőrzésével foglalkoznak.

A bizottság elhatározta, hogy az adóhivatal számadásainak tételenkénti felülvizsgálására 1 számvevői és 1 számvizsgálói állást rendszeresítenek.

Elfogadták a számgyakornoki állások, továbbá a birtoknyilvántartó állás rendszeresítését.

A számvevői hivatal szervezésére került ezután a sor.

Ragány János egy alszámvevői állás rendszeresítését kéri. Ezt a munkaszaporulattal indokolja.

Főispán ajánlja a főszámvevői kérelmét. *Mihelffy* Adolf a III. alszámvevői állást úgy kellene rendszeresíteni, hogy az kisebb fizetéssel lenne dotálva.

Rimler Károly most is olyan csekélynek tartja a fizetést, hogy azt tovább redukálni nem lehet.

Kiadták a kérdést tanulmányozás végett a tanácsnak.

Szó esett ezzel kapcsolatosan a tisztviselők korpótlékáról.

Sor került ezután a közigazgatási ügyosztályról.

Bordé Ferencz főjegyző előterjesztette a közigazgatási ügyosztályra vonatkozó javaslatot. Gyökeres reformra szorul a mai állapot, mert sok ügy van ott, ami nem tartozik oda, míg a közigazgatáshoz tartozók közül sok másutt van. Részletezi, hogy a telepítési és honosítási ügyet átadná az illetőségi ügyosztályhoz, a kihágási ügyeket pedig a jogügyi osztálynak. Szaporodnak a közigazgatásnál az iskolaügyek, miniszteri rendeletek elreferálása s még sok más.

Beöthy László helyesli az előterjesztést.

Dr. *Dési* Géza, *Hlatky* Endre és dr. *Moskovits* József nem tartják helyesnek a változtatást, mert most is túl van halmozva a főügyész a teendőikkel.

Dús László a régi állapot fentartását kívánja, azon kikötéssel, hogy a főügyész magán ügyködést nem folytathat. Fejtegeti a főügyész mai elfoglaltatását.

Mihelffy Adolf csak azoknak a kihágásoknak elintézését osztaná be a főügyészhez, amelyek a törvénybe ütköznek.

A főispán neheznek, sőt kivihetetlennek tartja, hogy a kihágási ügyeket megosszák.

Hlatky Endre nem lát kevesebb garanciát, ha a főjegyző referálja a kihágási ügyeket. A főügyész személyszaporítás nélkül nem tudná úgy sem ellátni ezeket az ügyeket sem. A magánügyködést eltörölni nem lehet, mert akkor óriási fizetést kell adni. A mai fizetéssel kivánni sem lehet a magánügyködéstől elzárni. E nélkül nem is szerezhet kellő jogi gyakorlatot.

Dús László kijelenti, hogy ma sem képes elvégezni a reá háruló sok kötelességeket s nem tarthat lépést a jogi fejlődéssel.

Hosszabb vita után a többség elhatározta, hogy a főügyészre vonatkozólag a régi állapot maradjon meg továbbra is.

A zárszámadás és költségvetés reformálását és előkészítését a főjegyző hatáskörébe utalták.

Eszerint a jogügyi és gazdasági ügyosztály cím is megmarad s az ügyészi hivatal nem lesz külön ügyosztály.

Az értekezlet este 7 órakor oszlott szét, s ma délután 3 órakor folytatja a tanácskozásokat.

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Márcz 10. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.
Márcz. 24. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye
Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárúnnepélye.
Próházska Ottokár dr. szónoki beszédével (estély.)

* A szabadelvű párt szervezkedése Magyar-Csékén. Eled és Tenke után a Papp János kerülete, Magyar-Cséke következett. A biharmegyei szabadelvű párt a központ erősítésére most vasárnap a magyar-csékei választókerületben alakította meg a kerületi pártot. A szervezkedő gyűlésen *Szunyogh* Szabolcs elnökkel a szabadelvű párt több korifeusa megjelent. A gyűlést *Szunyogh* Szabolcs vezette, ki itt is paprikás beszédet mondott, ismertetvén a jelenlegi politikai helyzetet. A kerület képviselője, *Papp* János is felszólt a gyűlésen. Pappot eddig békés, higgadt gondolkodású politikusnak ismerték a kerületben, de mint tudósítónk írja, ez alkalommal harcizias hangon jelentette ki, hogy kibontja a hadilobogót és erélyesen fog fellépni a rend és nyugalom megrontói ellen. A csékei kerületi szabadelvű párt elnökévé *Korda* Andor földbirtokost választották meg. Gyűlés után bankett volt, melyen *Tisza* István gróf miniszterelnököt, mint »utján czéltudatosan és erélyesen haladó politikust« *Papp* János képviselő köszöntötte fel. A gyűlésen a választópolgárok elég tekintélyes számban jelentek meg.

* Köszönet az üdvözlésért. *Kristóffy* Józsefet, Szatmármegye főispánját, beiktatása alkalmából a nagyváradai gör. kath. egyházmegye nevében küldöttség üdvözölte. Az új főispán az egyházmegye üdvözléséért dr. *Radu* Demeter nagyváradai gör. kath. püspöknek megleghangu levélben mondott köszönetet.

* A szociális mozgalom a megyében. Biharvármegye keleti részében, — mint már a mult évben rámutattunk, — a szegény népnél fogékony talajra talált a szociálista népmítók bujtogatása. Az utóbbi események, a főispán jelentése alapján, a belügy- és közoktatásügyi miniszterek figyelme is felkeltetett a biharmegyei dolgok iránt. Mint értesülünk, a belügy- és közoktatási miniszterek felkérték dr. *Radu* Demeter nagyváradai gör. kath. püspököt, hogy hasson közre az elámitott nép helyzetének javításán. Eddig az összes erdei legeltetést és erdőhasználati jogot árverésen adták ki; néhány ember az illető község nevében árverezett, de a bérletet a saját részükre vették ki s ők uzsorászkodtak a szegény répen, 10—20 szoros összegeket vasaltak be a lakoságon és a községekben. Aki nem bérelt náluk, azt erdőkihágásért nyuzták meg. Dr. *Radu* Demeter püspök jelenleg Belényes vidékén van, éppen ez ügyben. Rogozon s más község határában apróbb parcellákat ad ki clesón a szegény embereknek s alaposan igyekszik segíteni a szegény nép nyomorán s az eddigi állapotokon. — *Mangra* Vazul nagyváradai gör. keleti vikárius szintén alaposan rendezni akarja a román községekben a földuzsora és a szociálista izgatások által felgyülemlett bajokat. Ertesítette a főispánt, hogy a községekben, a helyszinén személyesen jár el, megvizsgálja, hogy milyen jogos panaszaik vannak a lakosoknak s szóval s a szükséges intézkedésekkel igyekszik a felizgatott kedélyek lecsillapítására és a nép nyomorának enyhítésére.

* Különös éjjeli zene. Vasárnapra virradó éjszaka a kert-utcai *Imre* Jánosné-féle todega előtt *Homornai* Károly hadapródiskolabeli honvédörmszert meglehetősen ittas állapotban pokoli üvöltést rendezett és betétül bevert egy ablakot. Az eredeti éjjeli zenére előérkező rendőrszemet keresztül akarta szurni ugyan, de mikor a rendőr lefegyverezte őt és a rendőrségre kísérte, mégis inkább könyör-

gésre fogta a dolgot. A rendőrségről haza engedték ugyan a lakására, azonban Gerő Armin rendőrkapitány megkereste az iskola parancsnokságát, hogy a garázda altisztet büntesse meg.

* **Elfogott tolvajbanda.** A multkorában, hogy nap mint nap a betörések és lopások egész tömegéről adtunk hírt, kifejeztük abbéli nézetünket, hogy városunkban alighanem valószínűségi tolvajszövetkezetek működnek. — Tegnapelőtt tényleg el is fogott a rendőrség egy három tagból álló jól szervezett tolvajbandát melynek fiatal tagjai **Kiss Ferencz** 18 éves börtönviselt csavargó vezetése alatt másfél hét alatt három helyen is sikerrel operáltak. A rendszer módszerük az volt, hogy a bandának 10—11 éves tagjai koldulni mentek valamely urháza is itt széjjelnétek és az így szerzett helyi ismereteik alapján aztán még aznap este visszatértek vezetőjükkel és amit tudtak loptak. — Így **Schweiger Ede** ügyvéd Szilágyi Dezső-utcai lakásában 13 án a pinczet és padlást feltörték és ruhaneműket, több üveg bort és almát loptak; 23-án pedig **Kasstor Gizella** óvónőnek major-utcai 1-ső szám alatti lakásából női ruhákat; Dr. **Sereghy Mihály** kir. táblai elnöki titkárnak Lukács György, utcai 51. szám alatti lakása pinczéből 21-ére virradó reggel 14 üveg szilvóriumot és 10 üveg ó-bort loptak el. **Kiss Ferencz** az ügyészségnek adta át a rendőrség, míg a banda többi apró tagjai ellen, serdületlen korokra való tekintettel eljárást nem indíthat. Azt hisszük, hogy a rendőrséget a kellő éberség még több ily jó fogáshoz segíti ami kívánatos is mert bizony most utóbbi időben igen rosszak voltak vagyonbiztonsági viszonyaink s most is rosszak.

* **Elhunyt matróna.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést:

Böjthe Albert neje és gyermeke, Viski Pál és neje, valamint számos közeli és távoli rokoni fájdalommal tudatják a szeretett jó anyát, nagyanyát, testvér és jó rokon, volt köbölküti ev. ref. lelkésznek özv. Böjthe Jánosné szül. Viski Annának f. év február hó 28-án, este 9 órakor rövid szenvedés után életének 70-ik, özvegyiségének 10-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványait márczius hó 1-én, délután fél 3 órakor fognak Kolozsvári-utca 102. sz. háznál az ev. ref. egyház szertartása szerinti ima után a velencei temetőben örök nyugalomra tételni. Mely tisztességtelre a rokonok és ismerősök tisztelettel meghívotnak. Váradi-Velence, 1904. február hó 28-án. Béke legyen porai előtt!

* **A gyűrűdobók kézrekerültek.** Lapunk szombati számában közölt és **Kovács Dénes** helybeli cseléd kárára elkövetett gyűrűdobás tetteit **Csöke István** és **Tornyai Zsigmond** notárius csavargók személyében kinyomozta és elfogta tegnap rendőrségük. A két-jeles firma még tegnap átadatott a járásbírósnak.

* **Elfogott lóköltő.** **Fekete István** kolozsvári bérkocsitulajdonostól **Pap János** szilágyosomyói illetőségű bérkocsislegény mult hó 26-án egy négy éves sötét pejkocza lovat lopott. A lóköltőt tegnap felismerték Nagyváradon rendőreink és elfogták. Kolozsvárra szállíttatása iránt intézkedés történt.

* **Aki kertjét szereti, szép virágokat és künő konyhakerti terményeket akar,** az fed-ze magzükségletét **Mauthner Ödön** cs. és kir. udvari magkerekedésben **Budapesten, Kottenbiller-utca 53.** A czég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra t-rtjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ez-n árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, künő

magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágoknak egész sorozatát is tartalmazza. 639.

* Találtak egy **Karácsonyi János** névvel jelölt s fekete-bőrbe kötött breviáriumot, (imádságos könyv); és találtak egy csipke szegélyű selyem zsebkendőt. Igazolt tulajdonosaik átvehetik. Mendelényi Béla rendőrségi fogalmazóval.

x **Mindenkit** saját érdekében kérünk, hogy ha női és férfi ernyőben, továbbá női, férfi és gyermek harisnyában szükséglete van, annak beszerzése végett forduljon az **Amerikai Aruháshoz** Olaszi Fő-utca, a hol e czikkek mindenkit meglepő olcsó árban lesznek most nagy raktár végett árusítva. 61

x **Kovács L. és Társa** czéglapunk mai számában közölt hirdetésére tisztelettel hívjuk fel olvasóink szives figyelmét. — Egyszeri próba vásárlás elegendő arra, hogy ezen üzlet pontos kiszolgálásáról, árni jó minőségéről, valamint az árak rendkívüli olcsóságairól bárki meggyőződést szerezzen.

x **Mozgó fényképek a „BIHAR” kávéháza sörccsarnokában ma és minden este, ünnep és vasárnap délután is 4-től 6 óráig.**

Künő kávéházi ételek és italok pontos és figyelmes kiszolgálásáról gondoskodik **Gyárfás Pál**, tulajdonos. 64

x **Tudomásunkra jutott,** hogy Czillér Imre aruháza helyszűke miatt a női ruhakelme osztályt végleg felosztatja, mely alkalomból az összes raktáron levő kelméit bevásárlási áron alul is eladás alá bocsátja. Ezen kedvező alkalomra és a tuloldali hirdetésre felhívjuk olvasóink b. figyelmét.

SZINHÁZ.

Simonyi óbester.

Ocskay brigadéros óta lábra kapott az a nézet, hogy a zsinórosan kiteremtett darabokat okvetlenül elő kell adni. Ennek következtében egyes írók közt lábra kapott az a nézet, hogy ilyen darabokat (jól vagy sehogy, de) okvetlenül írni kell. Így született meg Kurucz Feja Dávid és annak valamivel jobb utóda: Simonyi óbester.

Martos Ferencz Simonyi óbesteré történeti vigjáték volna, ha akadna benne történelem a neveken kívül. Ennek pedig nyoma sincs. Maga a mese színházi képtelenség-számba mehet: Simonyi óbesteről annyira félnek Marciány város lakói, hogy asszonyi cselhez folyamodnak: a nők furfangjával akarják lebilincselni. Des Tournelles márkinő Simonyit teljesen rabjává is teszi, a mikor ez értesül az ellene szőtt asszonyi cselről s azonnal lóra pattan ezredeivel együtt. A válás perczében azonban mindketten észreveszik, hogy a játék komolylyá vált s a márkinő együtt jön haza Simonyival. Banális vigjátéki befejezés.

Az első felvonást még élénkké teszi az ötletes párbeszéd, a második kissé hosszadalmas, a harmadik erőltetve nyújtózkodik (a néző detto). Aztán keressük a vitéz Simonyit s találunk egy szájuós szoknyavadászt. A francziák egynek kivételével gyáva mamlaszok; hát ezek lettek volna a mi huszáraink méltó ellenfelei. A két főhős komoly szerelme olyan későn és váratlanul zuhan a néző nyakába, hogy a harmadik felvonás csattanósnak ígérkező végét teljesen elrontja, mintha függöny helyett kötényt fejeznék be a darabot. Egész jelenetek

emlékeztetnek az Ocskay brigadérosra. Aztán a III. felvonásban Simonyi belovaglása egy jámbor konfliktuson színtén nem utolsó „trükk”, persze 25 éven aluli arabs lovat nem ajánlatos a karzat tapsainak kitenni, mert megvadulhatna. Az igaz, hogy így legalább megakadna a darab végén már általánossá váló ásitozás. Bizony nem csoda, ha a darab Budapestén feltűnés nélkül megbukott. Csöndes részvét.

Keszler Edének a czimszerepben szoknyahóst kellett játszania; nem csoda, ha a hősök alakítója ezt az egy fajtáját a hősöknek kevesebb lágyssággal játszotta, mint játszotta volna egy amazon forioso. Annál jobb volt a hevesebb, mélyebb érzelmi jelenetekben; az I. felvonásban a magyar föld elégiája szavalati remekmű volt.

Keszlerné (márkiné) a kaczerből szerelmessé váló asszony érzelmvilágát teljes hűséggel játszotta, sőt e tekintetben kiegészítette a darabot, amennyiben arcjátékkal jelezte a szívében végbemenő, de a szerzők által elrejtett átalakulást. **Tóth Elek** önérzetes vicomte, **Szarvasi** künő kurucz kapitány, **Szalmáry** megint olyan Bajusz-féle pompás huszárt játszott fényes sikerrel, **Krasznay** és **Bognár** pedig humoros alakításokkal kaczagatták meg a közönséget. Kisebb szerepekben igen jók voltak még: **László Irén**, **Agnelly Irén**, **Bércei**, **Dési**, **Szöke**.

A fényes új díszletek Somogyi áldozatkész-ségét dicsérik; a női öltözékek közül kivált **Keszlerné** szolid izlésességével.

A rendezésen **Keszler** izlése és erős keze látszott. Látszik, hogy tart. tiszt; a kóristák végre legalább megtanultak egyszerre lépni, s nem egy szalutálni, mint egy-egy bukovinai népfelkelő. —n.

Trobadour. Holnap, szerdán felelevenítik Verdi nagyhatású operáját **Trobadour** **Rozsinszky**, **T. Pogány**, **Békffy**, **Horváth K.** és **Csatárral** a főszerepekben.

Egyenlőség 7-szer. **Barrie** nagyszabású fantáziája kerül színpadra csütörtökön 7-edszer a **Szigligeti-színházban** az ismert künő szereposztásban.

E hét műsora. E hét műsorát az igazgatóság véglegesén még mindig nem közölheti hivatalosan, amennyiben a vendégszereplések végett a tárgyalások folyamatban vannak, s ma fog eldőlni, hogy e hét folyamán ki lép fel a váradi színházban, a nevesebb fővárosi színházi gárdából.

Cherry premierje. Ez a nagyszabású operett foglalkoztatja most a színház személyzetét, s a próbák annyira előrehaladtak, hogy a premiért akármely napra ki lehet már tűzni.

EGYESÜLETEK.

A 48-as népkör közgyűlése.

A 48-as népkör vasárnap délelőtt tartotta meg a kör helyiségében évi közgyűlést, a melyen **Beczkay Lajos** alelnök elnökölt. **Beczkay Lajos** a megnyitás után a jegyzőkönyv hitelesítésére **Széles Lajost** és **Szilágyi Ernőt**, a szavazatszedő küldöttség tagjaként **Milobák Józsefet**, **Némethy Antalt** és **Schwartz Izidort** küldte ki.

Dr. **Halász Lajos** felveti a kérdést, hogy nem-e lehetne az alapszabályt olyan irányban módosítani, hogy a jövőben csak azok lennének

választók és választhatók, akik az előző évi tagsági díjjal hátralékban niúcsenek. Így azután egyrészt el lehetne érni a tagdíjak pontosabb befizetését, másrészt nem fordulhatna elő az, hogy a választmányba bejuthasson olyan tag aki csak tegnap lépett be a körbe. Azt óhajtáná, hogy az alapszabályok olyan irányban módosítsanak, hogy ellenőri állás is szerveztesse. Együttal indítványozza, hogy a pénztárosnak lelkiismeretes működéséért — a felmentvény megadása mellett — jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék.

A közgyűlés ez indítványokat egyhangulag elfogadta.

Katona Mihály, a kör buzgó könyvtárosa lelkes jelentésben számolt be a könyvtár múlt évi forgalmáról és gyarapodásáról.

Dr. Halász Lajos ügyelmébe ajánlja az elnökségnek, hogy ha a jövőben Nagyváradon valami könyv jelenik meg, keresse meg a kör a szerzőt, hogy műve egy példányát ajánlja fel a kör könyvtárának. Meg van győződve, hogy e kérést a szerzők készséggel teljesítik és így a könyvtár minden anyagi megterhelés nélkül évente egy pár kötettel gyarapszik.

A közgyűlés az indítványhoz hozzájárul s a könyvtárosnak buzgó fáradozásaiért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Daday József elnök lemondása.

Beczka Lajos jelenti, hogy **Daday József** hozzá intézett levélben jelzi, hogy állásáról lemond és hajlott korára tekintettel, arra tovább nem reflektál.

Dr. Stokker József lelkes szavakban rámutat azokra az érdemekre, amelyeket **D. day József** a kör felvirágoztatása körül hosszú évek óta szerzett. Indítványozza, hogy a kör lemondása alkalmából elnöke iránti elismerését jegyzőkönyvében fejezze ki és erről a jegyzőkönyvi kivonaton értesítse.

Széles Lajos és **Szokoly Tamás** felszólalásai után a közgyűlés **dr. Halász Lajos** indítványára kimondja, hogy nem jegyzőkönyvi kivonaton, de küldöttség útján köszöni meg **D. day József**-nek a kör elnöki székében kifejtett eredményteljes munkásságát.

Elnökké egyhangulag **dr. Stokker József** választották meg, ki rövid szavakban megköszönve a bizalmat kijelenté, hogy tőle telhetőleg mindent elkövet a kör felvirágoztatása érdekében. Végül megejtették a választásokat.

Első alelnök lett: **Dr. Adorján Emil**. II. alelnök: **Cser János**. I. jegyző: **Schwartz Izidor**. II. jegyző: **Dósy Ferenc**. Ügyész: **Schütz Albert**. Pénztárosok: **Weisz Lajos**. Könyvtárnok: **Katona Mihály**. Számvizsgálók: **Mertz János**, **Pintér Tamás**, **Stern Soma**.

A választmány tagjai lettek: **Dr. Altman Jakab**, **Arany Sándor**, **Beczka Lajos**, **Bereczki Sándor**, **Bodnár János**, **Bogdán József**, **Bujdosó Lajos**, **Czeglédy Jeremiás**, **Czeglédy Sándor**, **Déry János**, **Dobozy János**, **dr. Dóry Ferenc**, **Fischer Emil**, **Fried Ferenc**, **Greiner Dániel**, **dr. Halász Lajos**, **Hann Lajos**, **Karger Sándor**, **Keztyűs János**, **Király Zsigmond**, **Kiss Dávid**, **Köblös Ferenc**, **Kuulis János**, **Márkus Sándor**, **Milibák József**, **Mokri Pálos**, **Molnár János**, **Moskovits Miksa**, **Nadányi János**, **Nagy János**, **Nagy Lajos**, **Németh Antal**, **Nemes Lajos**, **Nyiry Pál**, **Oláh Lajos**, **dr. Pacz Sándor**, **Pálffy Béla**, **Papp János**, **Somogyi Lajos**, **Stern Hermann**, **Sulyok István**, **Szabó Dezső**, **Szabó Lajos**, **Szabó László**, **Széles Lajos**, **Szokoly Tamás**, **Szűcs Ferenc**, **Tátray Sándor**, **Weisz Károly**, **Zooray Gyula**.

A Réti Népkör közgyűlése.

A Nagyvárad Réti Népkör nagy érdeklődés mellett tartotta meg a hó 28-án évi rendes közgyűlését. A múlt évi jelentés felolvasása után az évről számadások eredménye s a leltári állapot jelentetett be, mely szerint a körnek múlt évi pénztári maradványaként 35-82 korona, s leltári vagyónként 966-99 korona érték mutatkozik. A jelentés-k megnyuvással vétettek tudomásul s **Papp Imre** pénztárnoknak a múlt évi számadásokra nézve a fel-

mentvény megadatott. Altalános figyelem közt olvasta fel ezután **Kemenczky Bertalan** jegyző az általa összeállított új alapszabály tervezetet, melyet a közgyűlés minden változtatás nélkül elfogadot, s jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz felterjeszteni határozott. Végül **Plan-der Samut**, a ki a kört elhaladásában annak keletkezésétől kezdve, folytonosan nagyobb anyagi áldozatokkal támogatja, örökös tiszteletbeli elnökének egyhangulag megválasztották, s **Fröhlich János** elnöknek, **Máthé István**, **Grósz Sándor**, **Reich Antal** és **Papp Imre** uraknak, a kik a kör anyagi helyzetének munkálásán szintén nagyobb érdemeket szereztek, jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak, s a közgyűlés véget ért.

Igazságszolgáltatás.

A vámpanama a kir. táblán.

A városi vámpanama hirhedt szenzációja mely annak idején egész Nagyvárad közvéleményét izgatottságban tartotta, két napra ismét aktuálisá lesz. Ma kezdi tárgyalni ugyanis a kir. ítélőtábla büntető tanácsa **Beczka Arihur** volt városi fő vámkezelő bűnpörét, melyben már a kir. törvényszék marasztaló ítéletet hozott. Köztudomásu hogy a törvényszéki főtárgyaláson sok tekintetben tisztázódott a bonyodalmas ügy, s több rendbeli vád nem nyert bizonyítékot. Most a bebizonyított tényeket a kir. tábla tanácsa van hivatva mérlegelni s a közérdeklődés izgatottan várja, vajjon megváltoztatja-e a másodfoku bíróság a törvényszék ítéletét.

TAVIRATOK.

Tisza István első rendjele.

Budapest, febr. 29. (Saj. tud. táv.) Bécsből jelentik, hogy a svéd király **Tisza István** grófnak az **Oláf**-rendelet adományozta. E kitüntetés **Tisza István** első rendjele.

Püspökök értekezlete.

Bécs, február 29. (Saját tud. távir.) A püspöki értekezlete tegnap délután be-rekesztették. A püspökök ma egyházme-gyéikbe utaznak.

Az orosz-japán háboru.

London, febr. 29. (Saj. tud. távir.) **Wladivoszto**kot csütörtök óta ostromolják a japánok.

London február 29. (Saj. tud. táv) **Holnap**után kezdődnek meg a japán választások. A választás nem okoz nagy izgatottságot, mert a nemzet közhangulata, hogy a jelenlegi kormányt a háboru tartama alatt támogatni fogják.

Az orosz hadsereg utja.

A szibériai vasuton naponként 5000 embert indíthatnak utnak **Mandsuria** felé. Így tehát husz napba kerül a 100,000 ember oda szállítása. Ezenkívül még 21 napi ut vár az orosz seregre **Mukdenig**. Beletelik tehát még negyven nap, míg az orosz hadsereg a harcra elkészül. Ee előnyomulásra még akkor sem számíthatnak az oroszok, mert **Mukdent** jó egy heti pihenés és rendezkedés előtt el nem hagyják.

Krüger apó állapota.

Bécs, febr. 29. (Saját tud. távir.) **Krüger** apónak, a búrok emigrált elnökének egészségi állapota aggasztóra fordult. Orvosai a legkomolyabb fordulatot tartanak.

Politikai hullámok.

Budapest, febr. 29. A **Szederkényi**-párt első elhatározása mellett kitart s tovább obstruál.

Tisza István gróf rejtegetett terveit még pártjával sem ismerteti meg. Kedden egyszerre akarja pártját beugratni, ne hogy előre kifogásokat találhassanak.

Hartmann Péter a királynál.

Bécs, február 29. A király kihallgatáson fogadta **Hartmann Péter** vatikáni zeneszerzőt. Hosszasan kérdezősködött ő Felsége a pápa egészsége és életmódja felől.

Váltóhamisító gör. kel. esperes.

Fogaras, febr. 29. (Taj. tud. táv.) **Fogarason** ma letartóztatták **Dán Gyula** gör. kel. esperest, az **Albina-bank** ügynökét, aki **Nádudvary** aláírással 1899. óta több ezer forint értékű váltót hamisított s egyéb hivatalos és közpénzeket elsikkasztott, így nevezetesen a **petrovicai iskola** építésére kiutalt 1810 koronát is. A letartóztatás az utcán történt.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

75

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Írta: **Max Pemberton**.

Erre a kérdésre felelni kellett.

Valamikor, amikor még **Yokahamával** kereskedtem, tanultam egy-két ügyes athléta fogást, amire igen nagy szüksége van az embernek azon a tájon; most aztán hasznát vettem a tudományomnak. Mert amint a teuton óriás le akart sújtani rám a szónovóval, hirtelen le-buktam, a karja alá szaladtam, mindkét kezemmel megrámtam a csuklóját s olyat csavarítottam rajta, hogy csak úgy ropogtak bele csontjai; és amint fájdalomában vergődve térdre esett, egyetlen ökölcsapással úgy találtam halántékön vagni, hogy menten elterült a földön.

— Hát meg egy az nyolcz, — mondtam fogsikorgatva és szétnéztem, hogy a többiek mit csinálnak.

Hát azt csinálták, hogy **Bligh Péter** már fogta a másodiknak a torkát, amelyből olyan borzalmas halál-ordítás tört elő, hogy még a **Czápa-szirtelnél** is meghallhatták. A következő perczben pedig tompa recsenést hallottam: — a **Bligh Péter** ökle érintkezett a zsvány ábrázatával.

— No, ennek új fogak kellene holnap, ha enni akar! — dörmögte **Bligh Péter** elégedetten: s megráztán az újult embert, mint a kutya a patkányt, megvetéssel a földre lökte, mondván: — **Rajta, kapitány!** . . . A táncz jól kezdődik!

S valóban, jól is kezdődött; de a tánczot a **kis Dolly** járta, aki a harmadik teuton kólosszussal dulakodott, mert **Seth Barker** a doktort őrizte és **Bennóra** vigyázott. Még ilyen tánczot se láttam soha! Az a nagy, mahomednémet egyre forgott és szilaj káromkodások közt hadonászott az ökleivel, de a **kis Dollyt** soha-

sem érthette el; mert a fiu, akércsak a mokus fűrgén ugrált ide-oda s valahányszor a német egyet fordult, mindannyiszor ott termett mellette s olyanokat csapott a derekára, a vékonyába, a mellére, hogy csak úgy döngött, mint az üres hordó.

— Bravo, Dolly! — kiáltottam föl kacagva, s talán félórán is elnéztem volna ezt a viadalt, ha az idő nem sürget.

De féltem, hogy a felső örök észre vesznek valamit s akkor mindennek vége; oda szoltam hát Dollynak:

— Majd máskor, fiam; majd máskor! . . . Most hadd végessen vele Bligh mester, mert sietünk . . . Rajta, Péter! . . . Nos, megvan már? . . . Elhallgattot a gazember?

Bligh Péter nem felelt, csak oda mutatott a németre, aki élettelenül hevert a földön; — most már a miénk volt a tenger alatti város, csak még a külső kapukat kellett bezárni, hogy az ellenség be ne jöhessen!

— Ide, fiuk, mindannyian! — kiáltottam megkönnyebbült szívvel; — most még csak egy kaput kell bezárni . . . a másikat fegyverrel is megvédjük . . . s akkor Czerny Edmondot kiverjük a tulajdon várából!

Nem éktettek ugyan a szavaimból semmit, de osztoztak az örömben és vidáman siettek utánam a hosszú folyosón.

— Hol az a vaslétra, amelyen a legénység ki és bejár? — kérdeztem hirtelen az olasztól.

— Mutasd meg, Regnarte!
Az olasz úgy reszketett, mint a nyárfalevél, mialatt a három némettel dulakodtunk; de látván, milyen kemény legények vagyunk, visszatért a bátorsága és hozzánk óhajtván csatlakozni — mert, amint később megtudtam, szive mélyéből gyűlölte a gazdáját, — készségesen felelt:

— A létra itt van a második ajtónál, kapitány; de mi haszna, ha nem lehet fölmenni rajta? A kijáratnál két puskás legény áll őrt s azok irtalmatlanul lelövik önt, mihelyt meglátják.

— De hátha nem látnak meg? — feleltem vállat vonva.

Fölhúztam a revolveremet és kinyitottam a vasajtót, amit az olasz mutatott. Elég tágas, de sötét fülkébe értem, úgy hogy az első pillanatban meg se láttam a nagy vaslétrát, mely a fülke túlsó végében volt. De, mihelyt a szemem hozzászókkott egy kissé a homályhoz, nemcsak ezt láttam meg, hanem az eget is a fejem fölött: egy négyzetes darab kékséget, rajta két-három pislogó csillagot, mely oly magasan volt, mint hogyha mély kútnak a fenekén lettem volna.

— Tehát ez a második kapu! — gondoltam magamban.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A Nagyváradi Takarékpénztár közgyűlése.

A vidék egyik legrégebb, nagytekintélyű pénzüzetete, a Nagyváradi Takarékpénztár vasárnap tartotta évi közgyűlését.

A félszázadot már jóval átélt pénzüzetet évről-évre fényesebb eredményt mutat fel s nemcsak a közönség bizalmát biztosítja a maga számára mind erősebben, hanem igen jelentős szerepet tölt be a város és megye közgazdasági életében.

Az elmúlt év forgalma, működésének fényes eredménye is amig igazolja azt a hatalmas pozíciót, amelyet ez a minden tekintetben első pénzüzetetünk finanziaális tekintetben elfoglal, másrészt igazolja azt az odaadó munkát, amelyet az igazgatóság és a tisztikar kifejtenek a nagyközönség igényeinek kielégítése és a pénzüzetet érdekében.

Különösen elismerés illeti dr. *Hoványi*

Géza vezérigazgatót, aki a pénzüzetet összes ügyeinek irányítása, vezetése körül már is nagy érdemeket szerzett s aki évről-évre öregbíti ezen érdemeit. Az ő körültekintő, odaadó buzgalma, szaktudása eredményezte, hogy ez a régi takarékpénztár nem egy hitelkeresőkre spekuláló intézet, hanem pénzüzetünk és közéletünk nagy jelentőségű tényezője.

Igen jelentős mozzanata volt a tegnapi közgyűlésnek, hogy a 420,000 korona alaptőkét 600,000 koronára emelték fel, anélkül, hogy a részvényesek egy fillért is befizettek volna az emelésre, — sőt az 1903. év után 250 korona osztalékot kapnak a részvényesek.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:
Sal Ferencz kir. tanácsos, igazgatósági elnök vezette a közgyűlést.

Jelen voltak:
Dr. Bozóky Alajos, Böszörményi Géza, Csobánecz Lajos, Des Echerolles Kruspér Gilbert, dr. Des Echerolles-Kruspér Sándor, Fetser Antal, Fényes Manó, Ficzek Lajos, Frankó Endre, dr. Gyöngyösi István, Hanzely István, Hegedüs Géza, Hlatky Endre, Hoffmann Henrik, dr. Hoványi Géza, dr. Hoványi Gyula, Kaczián Károly, Keller József, dr. Konrád Márk, Kugler Albert, Lakatos Antal, Lévy Zsigmond, Márkus László, Markovics Sándor, dr. Mayer László, Ováry Sándor, Pallay Lajos, Papp János, Papp Imre, Petry Gyula, id. Rimanóczy Kálmán, Sal Ferencz, Sával Kálmán, dr. Schweiger Ede, Sebestyén Lajos, Sternberg Lázár, Szodényi Nándor, Székely Sándor, dr. Sonnenfeld Zsigmond, dr. Wallner Odön, dr. Várady Zsigmond, Zathwarczky Albert.

Elnök néhány üdvözlő szóval a közgyűlést megnyitotta, s a jegyzőkönyv vezetésére dr. *Hoványi* Géza vezérigazgatót kérte fel.

Az igazgatóság jelentése.

A megnyitás után dr. *Hoványi* Géza felolvasta az igazgatóság következő jelentését:
Tisztelt közgyűlés!

Az 1903-ik év — intézetünk 57-ik — üléstevéről jelentésünket a következőkben terjesztjük elő:

Intézetünk múlt évi működése ugyanazon viszonyok közt folyt le, melyekről jelentést tenni már többször volt alkalmunk.

Betéteink állaga a múlt évben eszközölt kamatláb leszállítása dacára 691.883 koronával emelkedett, mely irányzat teszi szükségessé, hogy a múlt évi jelentésünkben jelzett, de a körülmények alakulása következtében a kilátásba helyezett rendkívüli közgyűlés helyett jelen alkalommal külön jelentésünkben részvényitőkénknek felemelését hozzuk javaslatba.

Bejelentjük, hogy a múlt évi mérlegünkben teljesen leírt Magyar ipar és kereskedelmi bank részvényeit mérlegünk soliditása szempontjából most nem értékeltük, bár a múlt év végével azok 50 koronával értékesíthetők lettek volna, uszintén a többi értékpapirokat is a tőzsdéileg jegyzet értéken alul vettük fel.

Tudomására hozzuk a tisztelt közgyűlésnek, hogy intézetünk a múlt év végén megalakult Magyarországi pénzüzetetek országos szövetségébe mint rendes tag 3 évi időtartamra belépett. A szövetségnek célja a magyarországi takarékpénztári intézmény fejlesztése, érdekeinek kizárólag erkölcsi alapon való előmozdítása.

Bejelentjük, hogy a jubileumi alap kamatait iparos ifjak segélyezésére kívánjuk fordítani.

Szomorú köteleességet is kell teljesítenünk, midőn Heringb Sándor és dr. Hoványi Ferenc részvényes urak és intézeti napibiztosoknak az elmúlt évfolyamán történt elhunytát bejelentjük. Dr. Hoványi Ferenc 1882-től résztint mint az igazgatóság tagja, résztint mint napibiztos működött fáradhatlan odaadással, He-

ringb Sándor ur pedig 1887. évtől mint napibiztos buzgólkodott az intézet érdekében.

Bejelentjük, hogy a Lévy Zsigmond ur lemondása folytán megüresedett és ideiglenesen Böszörményi Géza pótfelügyelő behívása által betöltött felügyelői tisztség egy évi időtartamra választás útján lesz betöltendő.

Bejelentjük továbbá, hogy dr. Hoványi Gyula részvényes tag ur, ki 1889. évtől kezdve mint napibiztos működött intézetünk érdekében, ezen tisztségéről 1904. január 23-án kelt levelében lemondott.

Üzletágaink forgalmát feltüntető kimutatást zárszámadásunk kapcsán külön közöljük.

Ezek után indítványozzuk, hogy a 206.511 korona 20 fillér jövedelemből fordíttassék:

I. Leírásokra, még pedig: Váltószámlán 19136 kor. 99 fill. Adósok folyószámláján 7833 kor. 45 fill. Ingatlan számlán 7338 kor. 87 fill. Per- és óvatolás költség számláján 1637 kor. 19 fill. Értékes felszerelések számláján 2000 korona.

II. Jótékonycélokra 1400 korona, még pedig Városi árvaház részére alapítványul 100 korona, Szent Vincze nővérek olasz-i társnázának alapítványul 100 korona, Koldusapó és gyermek menház részére alapítványul 100 korona, Szent József-intézetnél tett alapítvány gyarapítására 100 korona, Magántisztviselők egyesületének alapítványul 100 korona, Bihar-megyei nőegyletnek alapítványul 50 korona, Izraelita nőegyletnek alapítványul 50 korona, Erzsébet bölcsőde egyletnek 50 korona, Gyermekbarát egyletnek 50 korona, Tűzoltó egyletnek 50 korona, Bihar-megyei jegyzői nyugdíj-alapnak alapítványul 50 korona, Nagyváradi ügyvédi segély alapnak alapítványul 50 korona, Főny. fizikai kör részére 50 korona, Intézeti szolgáló árvájának 50 korona, Női kereskedelmi tanfolyamnak 25 korona, 1848—49-iki honvéd-egetnek 25 korona, Zenekedvelők egyesületének 25 korona, Elaggott iparosok segélyalapjának 25 korona, Községi tanítók segítőegyesületének 25 korona, Izraelita szent egyletnek alapítványul 25 korona, Régészeti egyletnek 25 korona, Nagyváradi felső kereskedelmi iskola segély egyesületének 25 korona, Magyar szőlősgazdák orsz. szövetségének 25 korona, Nagyváradi elaggott kereskedők segélyalapjára 25 korona, Jubileumi-alap kamata 200 korona.

III. Intézeti nyugdíj-alap gyarapítására 4000 korona.

IV. Tartalék alap gyarapítására 57829 kor. 23 fill.

V. Igazgatók, felügyelők, vezérigazgató jutalékára 26335 kor. 47 fill.

VI. Tisztviselők javadalmazására 4000 korona.

VII. Osztalékul részvényenként a 250 kor. 75000 kor.

Tisztelt közgyűlés!

Midőn a felügyelő-bizottság jelentésének meghallgatása után a betérjesztett mérleget erre vonatkozó indítványaink megszavazása által végleg megállapítani és felmentvént úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottságnak az 1903. üléstevére megadni kérjük, egyttal javaslatba hozzuk, hogy a részvényenként megállapítandó 250 korona osztaléknak folyó évi február hó 29-ik napjától a 25. sz. osztalék-szelvény ellenében leendő kifizetését elhatározni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1904 febr. hó 15.

Sal Ferencz,

kir. tanácsos, igazgatósági elnök.

Az igazgatóság jelentésével kapcsolatosan előterjesztették a felügyelő-bizottság jelentését, amely szerint a számadásokat és a mérleget átvizsgálták, helyesnek találták; a nyereségy felosztásához hozzájárulnak, az alaptőke fel-emelését szükségesnek látják s a felmentvény megadását véleményezik.

Az igazgatóság jelentését elfogadták s a felmentvényt megadták.
Eszertint az alaptőkét 420,000 koronáról

600,000 koronára emelték fel; az ehhez szükséges 180,000 koronát a tartalékalapból írják át. Az igazgatóságot utasították, hogy a 700 forint névértékű részvényeket 2000 koronásra cseréljék ki. Ennek alapján az alapszabályt megfelelően módosítják.

Elfogadták az igazgatóságnak a nyugdíjalapról beterjesztett jelentését.

A megválasztott felügyelő-bizottsági tagokra **Böszörményi Géza** eddigi póttagot választották meg, helyette **dr. Gyöngyössi István** lett póttag.

Napi biztosokká választották: **Csobáncai Lajos**, **Keller József**, **dr. Baróthy Akos**, **dr. Stocker József** régiéket és **Des Echerolles-Kruspér Gilbert**, **Papp Imre**, **Sződényi Mándor** és **Petry Gyula** új tagok.

A közgyűlés az igazgatósági elnök és a vezérigazgató életével ért véget.

A közgyűlés alkalmából **Sal Ferencz** igazg. elnök díszbédet adott, amelyen az igazgatóság tagjai és a tisztviselők vettek részt.

Határidők.

	Budapest, febr. 29.
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.86
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsde

	Budapest, febr. 29.
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.-
Rimamurányi	488.-
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. febr. 29-én.

Magyar aranyjáradék 4/100	116.25
Magyar koronajáradék	97.05
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2 %	88.75
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2 %	98.-

Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.-
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavon földtehermentesítési kötvény	204
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	16.150
Tizszasabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	99.-
Osztrák járadék papirban	100.-
Osztrák járadék papirban	117.50
Osztrák járadék aranyban	99.-
Osztrák korona járadék	150.-
Osztrák államsorsjegyek	1600.-
Osztrák magyar bank részvény	40.50
Magyar hitelbankrészvény	632.-
Osztrák hitelintézet részvény	633.-
Párisi vista	190.8
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.25
Németbirodalmi márka	240.40
Londoni vista	95.50
20 márkás arany	23.46

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

195.—1904. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbíróságnak 1904. évi V. I. 54/2. számú végzésével dr. Stokker József ügyvéd által képviselt Nilgész József felperes részére **Kinle Katalin és társa** alperes ellen 200 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 756 koronára becsült ingóságokra a nagyvárad-városi kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik, annak a f. lül-foglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagyváradon, Bethlen-utca 628. számú házban leendő megtartására határidőül **1904. évi márczius hó 2-ik napjának délután 2 órája** tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek középsznz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatlak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy

amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél vagy írásban, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Nagyváradon, 1904. évi február hó 17-ik napján.

Csathó Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

653

Figyelem!

Nincs ember Nagyváradon, ki ne ismerné az

„Amerikai Áruházat“,

mely valóban találkozási helye a szép rőfös áruk kedvelőinek. Ha vidéki olvasóink között van valaki, ki ezt az üzletet nem ismerné, tekintse meg melynek óriási

rőfös- és rövidáru raktára

bármely fővárosi üzlettel versenyezhet. Itt található a legegyszerűbb czikkktől kezdve a legfinomabb áruig minden, ami finomat és szépet az ipar csak produkálhat. Különösen fehérneműekben gyönyörű dolgok, a jó házi vászontól kezdve a legpompásabb kelengyéig. Olvasóink tehát saját érdekkben cselekszenek, ha ez igazán jönevű üzletben szerzik be szükségleteiket. 617.

Hatóságilag végeladás

mert az üzlet teljesen feloszlik

Kovács L. és Társánál Zöldfa-utca.

Női-divat, rőfös, vászon, szőnyeg, asztalnemű, menyasszonyi kelengyék, férfi és női ingek és és rövidáruk

mig a készlet tart, minden elfogadható árban kiárusítottak.

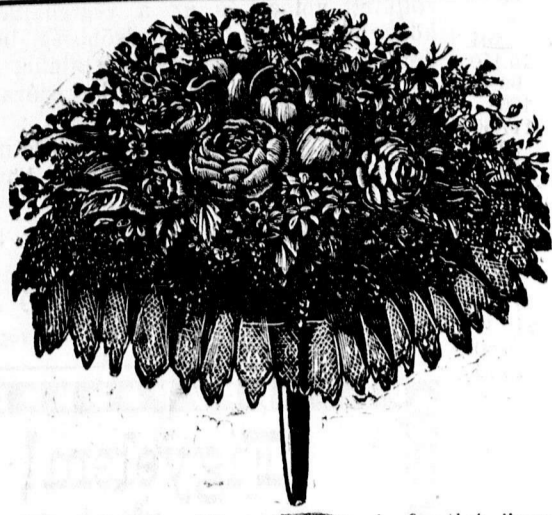
Tisztelettel

Kovács L. és Társa.

Berendezés eladó!

Üzlethelyiség, lakás kiadó!

C S O K R O K

Menyasszonyi, koszorulányi, báli vagy bármely alkalmi, szép berlini papirtartóval 1 frttól 3 frtig. — Csokrok a legfin. kivitelben, finom selyemtartókban, rózsá és kaméliákból 8 frttól 12 frtig, ami ezelőtt 15—20 frtba került. Csokrok a legnagyobb mintájuk, a legjobb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és allasztartókkal 18—25 frt, ami ezelőtt 40—50 frtba került.

Élő virágokból:

Koszoruk, igen szép, tartós zöldek és szép virágokból diszítve: **1—3 frtig.** — **Babérkoszoruk**, ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból diszítve **2—5—10 frtig.** — **Ficus és Magnolia koszoruk**, a legnagyobb mintájuk, a legértékesebb és legfin. virágok és pálmalombokkal diszítve **10—25 frtig**, ami ezelőtt

35—40 frtba került. A fentirt összes kertészeti tárgyak művirágokból 20%-al olcsóbban készíttetnek. **100.000 drb nemes rózsá**, Alacsony törzsű gyöknes (vurczellecht) drbja 20 kr., 100 drb 18 frt. — **Magas törzsű rózsá**, 3—5 lábíg, 1 drb 40 kr., 100 drb 35 frt. — **100.000 legnemesebb gyümölcsfa**, gyönyörű szép koronás fák, melyek már a következő évben teremnek, drbja 35 kr., 100 drb 35 frt.

Szőlő-oltványok: Igyekeztem azon fajokat készíteni, amelyek hazánkban a legjobban tenyésznek és az ismert gomba betegségeknek ellentállnak, az oltványok Rapiria Portalis, Rupestris és Monticolor Solonis alanyon vannak nemesítve.

Lugas és Csemege fajokból zöldoltványok 10 drb 10 fajban 2 frt, 25 drb 25 fajban 4 frt 50 kr. 100 drb 15 frt, ugyanazon fajokból. I-ső osztályú gyökeres fásoltványok 10 drb 10 fajban 3 frt 50 kr., 20 drb 20 fajban 6 frt 50 kr., 100 drb 25 frt.

Borfajok szintén a legkiválóbb és legbőtermőbb fajok. Erdei fehér, Bihari, olasz Riesling, Mézes fehér, Sár fehér, Furmint, Ba-

kator, Oportó, Hárslevelű, nagy Burgundi, Kövidinka, Szlankamenka, Carbonett, Mustos fehér, vegyes borfajok stb. bármelyik fajból I. osztályú zöldoltvány 100 drb 6 frt 50 kr., 1000 drb 60 frt.

Gyökeres fásoltványok I-ső osztályú 100 drb 12 frt, 1000 drb 100 frt, vegyes borfajok 15 százalékkal olcsóbban.

Élősövénynek a legjobban bevált és ismert óriási nagy tövisű Gledicziát ajánlom 1 éves szép erős rostos gyökérrel 1000 darab 5 frt. Két éves igen erősek 1000 drb 8 frt.

A kertészet összes ágait tartalmazó faj- és árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve azonnal szolgál

Sürgöny és levélezim: Velenzei kertésztelep Nagyvárad.

a várad-velencei műkertészeti és rózsatelep vezetősége Nagyváradon.

Minden szerda és szombat délután maradékok olcsó eladása.

Alkalmi értesítés!!

Helyszüke miatt az összes raktáron levő **NŐI RUHA-SZÖVETEK**

bevásárlási áron alul is eladatnak,

valamint az összes futó, ebédlő és szalon **szőnyegek**

120 cm. széles divat-kamgarn	most — frt 75 kr., eddig 1 frt 10 kr.
120 cm. » sima atlasz-kamgarn	» — » 80 » » 1 » 40 »
120 cm. » divat-kamgarn	» — » 95 » » 1 » 50 »
120 cm. » »	» 1 » 20 » » 2 » — »
140 cm. » »	» 1 » 30 » » 3 » — »

Francia delainek már 41 krért. Batistok, Zephirek és Cretonok 14 krtól feljebb.

A LEGDIVATOSABB BLOUS-SELYMEK 1 KORONÁÉRT.

Kész női blousok, leányka- és fiu-ruhák minden elfogadható áron eladatnak.

Nem kiselejtezett, hanem egészen új és divatos áruk kerülnek eladás alá, az áruk olcsóságáról bárki meggyőződést szerezhet. — Tisztelettel

652

Olaszi, Fő-utca **Czillér Imre** divatáruháza.

Telefonszám: 232.

Telefonszám: 232.

A híres temesvári bőrkeztjük gyári raktára.

Kirákataim árjegyzésére felhívom a n. é. közönség figyelmét.

Fegyház-kötött H A R I S N Y A K.